

Natte zomer beïnvloedde najaarsoogst positief

Het Agrometeorologisch bericht van september stelt dat het koele en natte weer tijdens de zomermaanden bevorderlijk was voor de verdere ontwikkeling van de gewassen. De opbrengstverwachtingen voor suikerbieten en aardappelen zijn dan ook zeer gunstig. Ook de maïs lijkt goed hersteld te zijn van de voorjaarsdroogte. – NAAR: VITO –

FOTO: JO GENNEZ

• akkerbouw

VITO runt, samen met CRA-w en de Universiteit de Liège het B-CGMS-gewasgroei-model. De output daarvan wordt samen met weersgegevens en satellietbeelden gebruikt om voor verschillende regio's en teelten indicatoren te berekenen. De relatie tussen die indicatoren en de opbrengsten van de voorbije jaren laat de onderzoekers toe de opbrengsten te schatten.

Weersgesteldheid

Het voorjaar van 2011 was uitzonderlijk droog, maar sinds begin juni zijn de groeiomstandigheden weer nagenoeg normaal. Figuren 1 en 2 vergelijken respectievelijk de neerslag en de temperatuur van juni tot begin september met het meerjarig Belgisch gemiddelde. Volgens het KMI werd juli gekenmerkt door een uitzonderlijk

lage gemiddelde temperatuur. Ook het aantal uren zon was abnormaal laag. De windsnelheid en het neerslagtotaal vertoonden wel normale waarden. In augustus werd een zeer abnormaal hoge hoeveelheid neerslag gemeten en was het aantal uren zon – net zoals in juli – zeer abnormaal laag. De temperaturen en de gemiddelde windsnelheid waren wel normaal.

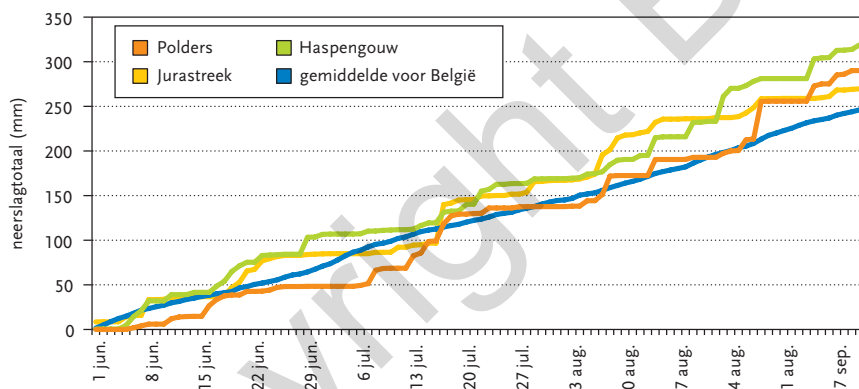
Van een nieuwe droogte-episode was er tijdens de zomer dus geen sprake. De relatieve luchtvochtigheid was normaal. De zomergewassen konden hun ontwikkeling onder gunstige omstandigheden voortzetten.

Observaties vanuit de ruimte

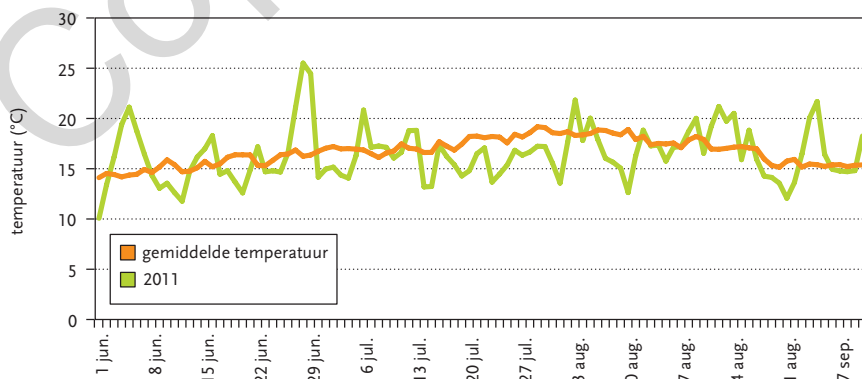
Uit de analyse van de Spot-Vegetationsatellietbeelden blijkt dat de landbouwgewassen goed hersteld zijn van de voorjaarsdroogte. Half juli (decade 17) vertoonde de vegetatie-index weer normale waarden en eind augustus (decade 24) scoorde de index in de meeste landbouwstroken zelfs hoger dan gemiddeld. Figuren 3 en 4 geven die evolutie weer voor respectievelijk de Vlaamse Zandstreek en de Zandleemstreek. De graslanden in het centrum en het zuiden van het land ondervonden langer hinder van de droogte. De vegetatie-index lag daar in juni en juli nog ruim onder het gemiddelde en bereikte pas in augustus weer min of meer normale waarden.

Toestand van de gewassen

Tabel 1 toont de oogstvooruitzichten voor de voornaamste zomerteelten voor de verschillende landbouwstroken en voor het land in z'n geheel.

Figuur 1 Evolutie van het neerslagtotaal in 3 regio's van juni tot begin september 2011 in vergelijking met het Belgisch gemiddelde (1988-2008) (Bron: ULg)

Figuur 2 Evolutie van de temperatuur in België van juni tot begin september 2011 in vergelijking met het Belgisch gemiddelde (1988-2008) (Bron: ULg)

Tabel 1 Opbrengstvoorspellingen (gemiddelde berekend aan de hand van 3 modellen) per landbouwstreek voor maïs en aardappelen in 2011 en vergelijking met de gemiddelde opbrengst voor de jaren 2006-2010 volgens de cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS). De opbrengstvoorspellingen voor suikerbieten waren onvoldoende betrouwbaar. (Bron: CRA-W)

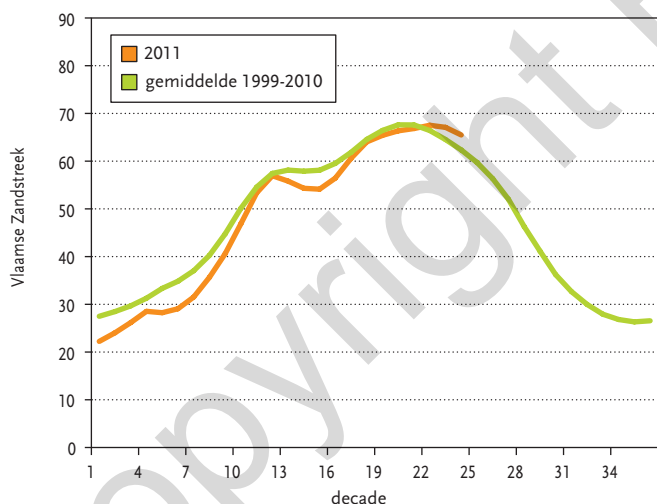
Landbouwstreek	Opbrengst (1000 kg/ha)					
	Voedermais			Bintje aardappelen		
	Gemiddelde 2006-2010 (NIS)	2011 Voorspeld	Afwijking van gemiddelde (%)	Gemiddelde 2006-2010 (NIS)	2011 Voorspeld	Afwijking van gemiddelde (%)
Duinen en polders	47,08	47,46	0,8	43,16	48,00	11,2
Vlaamse Zandstreek	48,45	48,04	-0,9	43,07	47,60	10,4
Kempen	43,89	47,43	8,1	42,95	47,70	11,1
Zandleemstreek	51,53	49,97	-3,0	45,10	48,00	6,3
Leemstreek	46,36	47,50	2,5	45,52	47,50	4,3
Henegouwse Kempen	47,18	47,26	0,2	45,03	47,70	5,9
Condros	46,02	47,07	2,3	46,78	46,80	0,1
Weidestreek	45,50	46,75	2,8	52,00	50,60	-2,6
Weidestreek (Venen)	41,42	46,06	11,2	46,41	48,70	4,9
Famenne	45,19	46,87	3,7	41,85	44,40	6,1
Ardennen	45,80	46,60	1,8	27,87	37,80	35,8
Jurastreek	40,87	45,21	10,6	29,83	38,60	29,5
Hoge Ardennen	30,85	40,04	29,8	44,01	45,00	2,2
België	47,11	47,93	1,7	44,93	47,69	6,1

Graangewassen De natte zomer stuurde de graanoogst danig in de war. De kwaliteit van het graan was over het algemeen wel goed en het eiwitgehalte was hoog. De weersomstandigheden tijdens de korrelvulling waren immers optimaal waardoor

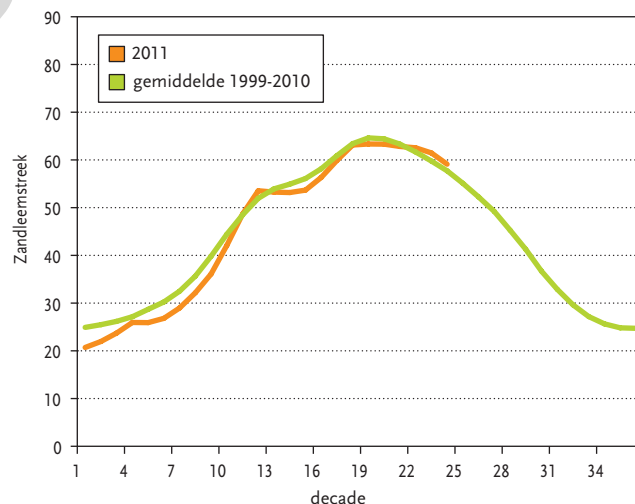
conditie van het gewas zijn de zaaidatum en de weersomstandigheden en de toestand van de bodem bij de opkomst. Door het zeer warme voorjaar vertoonde de maïs eind juni een ontwikkelingsvoorsprong, maar door de koude en de overvloedige regenval in juli en augustus werd deze voorsprong volgens het CIPF tenietgedaan. De opbrengstvoorspellingen voor de vroeg ingezaaide maïs zijn over het alge-

regens in juli en augustus zorgden – volgens het KBIVB – voor een belangrijke toename in het wortelgewicht en een goede loofontwikkeling. De voorspelde opbrengsten liggen dan ook ruimschoots boven het gemiddelde van de laatste 5 en zelfs van de laatste 10 jaar.

Aardappelen (Bintje) De weersomstandigheden van de laatste maanden waren erg bevorderlijk voor de ontwikkeling van

Figuur 3 Evolutie van de vegetatie-index (fAPAR): januari-augustus 2011 en het gemiddelde (1999-2010) voor de landbouwgewassen in de Vlaamse Zandstreek (Bron: VITO)

Figuur 4 Evolutie van de vegetatie-index (fAPAR): januari-augustus 2011 en het gemiddelde (1999-2010) voor de landbouwgewassen in de Zandleemstreek (Bron: VITO)

de negatieve effecten van de voorjaarsdroogte deels gecompenseerd konden worden. De graanopbrengst, met name de opbrengst van wintertarwe, was erg variabel en sterk afhankelijk van de weersomstandigheden tijdens de zaai.

Maïs De maïs vertoont een zeer grote heterogeniteit naargelang de regio en zelfs naargelang het perceel. Bepalend voor de

meen gunstig. Op percelen die laat ingezaaid werden, verliep de opkomst vaak in 2 fasen. Daardoor liggen de verwachte opbrengsten lager. Op de percelen die in juni door hagel getroffen werden, ligt de maïsopbrengst vanzelfsprekend ook laag.

Suikerbieten De droogte in het voorjaar verplichtte de suikerbieten om water te halen uit de diepere bodemlagen. De

de aardappelen. De opbrengstverwachtingen zijn dan ook zeer gunstig. ■

Dit artikel werd overgenomen uit de Agrometeorologische berichten van VITO van 23 september 2011. Deze berichten verschijnen 3 keer tijdens het groeiseizoen.